

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Změny financování regionálního školství

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 • tel.: +420 234 812 163
msmt@msmt.cz • www.msmt.cz

Jiné evropské země a OECD

- Systémy v EU zcela rozdílné v závislosti na uspořádání veřejné správy bez ambice EU je sjednocovat
- Stát - řízení a financování základního a středního vzdělávání (zejména mzdy pedagogických pracovníků)
- Regionální úroveň – ostatní segmenty a rozpis prostředků podle pravidel určených státem (provozní a investiční prostředky)
- Systém není jednotný – rozmanitost mezi zeměmi značná

Česká republika a OECD

- Autonomie rozhodování a finančního řízení vysoká, jak na úrovni škol a školského zákona nebo regionálních či územních orgánů
- OECD – přenesení hlavní role ve financování MŠ a ZŠ na stát
- Omezit financování programů a posílit financování škol jako institucí

Změna má zajistit

- **Účelovost – peníze dotečou tam, kam mají a jsou použity na stanovený účel**
 - Dnes účelovost zajištěna
 - Peníze někdy nedotečou tak, jak by si stát představoval a lidé ve školách očekávali.
- **Předvídatelnost (právní jistota) – střednědobá až dlouhodobá stabilita systému; všichni vědí, s čím mohou při splnění stanovených podmínek počítat**
 - Nyní v podstatě žádná, do budoucna poměrně velká – jasná pravidla, jasné parametry, jednoznačnost
- **Rovnost – neznamena, že všichni mají stejně, ale že odchylky jsou důvodné**
 - Zajistí nový systém díky jasným pravidlům
 - Současný systém se tváří, že to tak je, ale praxe je jiná, ředitel školy neví často, proč; zaměstnanci už vůbec ne
- **Transparentnost – jasná zákonná pravidla a meze**
 - Dnes: pravidla jsou jasná, meze poměrně dost volné pro orgány státní správy.
 - Změna: jasná pravidla i jasnější meze

Co dalšího můžeme očekávat?

- **Efektivnější podporu státních priorit – možnost zaplatit další priority státu bez další velké administrativní zátěže příjemců i těch, kdo prostředky rozdělují a poskytují, například**
 - rozhodnutí vlády o zvýšení platů zaměstnanců ve školství v průběhu kalendářního roku (dnes možno řešit pouze rozvojovým programem s účelovým znakem)

Současnost

System, který neumí zohlednit některá důležitá specifika v jednotlivých krajích, například:

- rozdílnou velikostní strukturu mateřských a základních škol
- rozdílnou oborovou strukturu středního a vyššího odborného školství
- rozdílné procentní zastoupení žáků v základním uměleckém a zájmovém vzdělávání
- rozdílné procentní zastoupení ubytovaných v domovech mládeže a internátech
- věcné záměry vzdělávací soustavy beze změny právního předpisu

Důsledky

- Velké rozdíly ve výši krajských normativů jak mezi SŠ tak ZŠ a MŠ
- Malá předvídatelnost pro ředitele škol
- Nejsou zohledněny rozdílné nárokové složky platů
- Vyšší naplněnost školy – lepší podmínky pro nepedagogy
- I malé změny mohou mít zásadní vliv
- Školy snižují nároky a „honí se“ za žáky
- Mnoho rozvojových a dotačních programů => nepružný systém, více administrativy

Změna financování a její cíle

- Více vyrovnat mezikrajové rozdíly
- Oddělit objem finančních prostředků pro školy zřizované obcemi a svazky obcí od prostředků pro školy zřizované kraji
- Zprůhlednit podmínky financování pro ředitele škol
- Omezit přijímání žáků do oborů SŠ tzv. „za každou cenu“
- Pomoci „zatraktivnit“ vzdělávání žáků v oborech, jejichž absolventi mají velkou šanci uspět na trhu práce

Základní principy nového financování

- Netýká se soukromých a církevních škol
- Nemění se celý systém
- Zásadní změna financování pedagogické práce ve vybraných druhích škol a ve školních družinách
- Nepedagogická práce – normativy na školu (ředitelství), další pracoviště a třídu – zohlednění spolupráce obcí (svazky obcí)
- Přesnější vymezení rezervy pro krajské úřady

Změna principu financování mateřských, základních a středních škol, konzervatoří a školních družin

- Výhody
 - řešení různého platového zařazení
 - vylučuje nedostatek prostředků na nárokové a nenárokové složky platu u školy splňující podmínky vzdělávání stanovené právními předpisy
 - snížení administrativy (účelové znaky)
- Nevýhody
 - změna statistického zjišťování
 - vyšší míra kontrolní činnosti KÚ, ORP i ČŠI v oblasti správnosti vykázaných údajů

Nové financování zohledňuje lokální specifika

- Z úrovně MŠMT systém například zohledňuje:
 - velikostní i obrovou strukturu škol
 - reálnou potřebu vzdělávání ve školních družinách
 - reálnou potřebu vzdělávání v uměleckých oborech základních uměleckých škol
 - rozdílný podíl žáků škol ubytovaných v domovech mládeže a internátech
 - další specifika jednotlivých škol a školských zařízení, která nelze řešit plošně normativním rozpisem z úrovně MŠMT prostřednictvím rezervy pro KÚ nad rámec normativního rozpisu
- Z úrovně KÚ prostřednictvím rezervy zohledňuje:
 - další specifika jednotlivých škol a školských zařízení, která nelze řešit plošně normativním rozpisem z úrovně MŠMT

Statistické vykazování dat

vykázaná výkonová a personální data => financování škol

- Vyžaduje velký důraz na správnost všech vykázaných dat a jejich důslednou kontrolu na úrovni školy – odpovědnost ředitele za správnost
- Chybně vykázaná data v neprospěch školy => škola neobdrží dostatek finančních prostředků
- Chybně vykázaná data ve prospěch školy => neoprávněné čerpání finančních prostředků
- Kontrolní činnost KÚ, ORP a ČŠI => ověření správnosti dat

Výkaz o evidenčním počtu zaměstnanců v RgŠ – P 1c-01

Změna výkazu od školního roku 2017/18

Vykazování pedagogických pracovníků podle:

- platových tříd a platových stupňů
- kategorií (učitel, učitel odborného výcviku, vychovatel, ...)
- druhu činnosti

Vykázaná data za pedagogické pracovníky:

- přepočtené úvazky
- rozsah přímé pedagogické činnosti
- hodiny přímé pedagogické činnosti učitelů, pevně stanovené nad rámec jejich týdenního rozsahu

Financování pedagogické práce ve školách a školních družinách

	MŠ	ZŠ	SŠ	ŠD	Konz.	VOŠ	ZUŠ
MŠMT	<u>NORMATIV NA PEDAGOGICKÉHO PRACOVNÍKA</u>					Oborový normativ na studenta	Oborový normativ na žáka
	Objem platových tarifů podle vykázaných údajů						
	Normativ ostatních nárokových složek platů /1 pedagoga						
	Normativ nenárokových složek platu /1 pedagoga						
	Opravný koef. zohledňující naplněnost běžných tříd a oddělení						
	Opravný koef. zohledňující inkluzi v běžných třídách a odděleních				x		
KRAJSKÝ ÚŘAD	REZERVA						

Financování nepedagogické práce ve školách

	MŠ	ZŠ	SŠ	Konz.	VOŠ	ZUŠ
MŠMT	<u>Normativ na ředitelství</u>					Oborový normativ na žáka
	podle počtu tříd			podle počtu žáků		
	<u>Normativ na pracoviště</u>					
	<u>Normativ na třídu</u>			<u>Normativ na žáka v oboru vzdělání</u>		
			Normativ na třídu v oboru vzdělání			
KRAJSKÝ ÚŘAD	REZERVA					

Financování pedagogické práce a nepedagogické práce ve školských zařízeních (s výjimkou pedagogické práce ve školních družinách)

	DD	ostatní ŠZ pro ÚV, OV, PVP	DM, Int.	ostatní ŠZ
MŠMT	Republikový normativ na rodinnou skupinu	Republikový normativ na lůžko kapacity	Republikový normativ na ubytovaného	Republikový normativ na 1 dítě, žáka a studenta (v DFV)
KRAJSKÝ ÚŘAD	Krajský normativ	Krajský normativ	Krajský normativ	Krajský normativ

Financování mateřských, základních a středních škol, konzervatoří a školních družin – pro pedagogy

Zásadní význam bude mít stanovení tzv. PHmax

- PHmax = maximální počet hodin výuky ve třídě/oddělení hrazený ze státního rozpočtu
- Hodnoty PHmax budou stanoveny právním předpisem (pro ZŠ, SŠ a konzervatoře nařízením vlády, pro MŠ a ŠD vyhláškou).
- Stanovené hodnoty PHmax tedy budou mít dlouhodobou platnost => garantovaná možnost ředitelů škol dlouhodobě plánovat, budovat a stabilizovat pedagogické sbory svých škol

Financování mateřských, základních a středních škol, konzervatoří a školních družin – pro pedagogy

normativní financování na učitele / vychovatele (kvazi nákladová metoda)

Pokud $\sum PPČ$ učitelů/vychovatelů nižší nebo rovna PH_{max} je:

- každé škole poskytnut objem prostředků na platové tarify dle údajů ze škol
- každé škole poskytnut normativní objem prostředků na 1 úvazek pedagoga na ostatní nárokové složky
- každé škole poskytnut normativní objem prostředků na 1 úvazek pedagoga na nenárokové složky (upravený pomocí dynamických prvků – naplněnost a inkluze)

Pokud $\sum PPČ$ učitelů/vychovatelů vyšší než PH_{max} je vykázaný počet úvazků úměrně krácen

Financování mateřských, základních a středních škol, konzervatoří a školních družin – pro pedagogy

Tarifní platy	Ostatní nárokové složky			Nenárokové složky	
	zahrnuje (nebude však účelově členěno)				
	Příplatek za vedení	Zvláštní příplatek	Ostatní příplatky	Osobní příplatek	Odměny
Skutečná výše dle výkaznictví	Stanoví MŠMT jako normativy na 1 úvazek pedagoga				

Financování vyšších odborných škol – pro pedagogy

oborové normativy MPped na studenta v akreditovaném vzdělávacím programu

- Stejný princip jako nyní
- Všechny normativy stanovuje MŠMT nikoli KÚ=> jsou stejné
v celé ČR

Financování mateřských, základních a středních škol – pro nepedagogy

**normativ zohledňující tři složky:
ředitelství, pracoviště a třídu**

- Normativ se stanovuje podle velikosti školy nikoli podle počtu žáků
- Všechny normativy stanovuje MŠMT nikoli KÚ=> jsou stejné v celé ČR

Financování vyšších odborných škol a konzervatoří – pro nepedagogy

**normativ zohledňující tři složky:
ředitelství, pracoviště a žáka/studenta**

- Normativ se stanovuje podle velikosti školy nikoli podle počtu žáků
- Všechny normativy stanovuje MŠMT nikoli KÚ=> jsou stejné v celé ČR

Financování mateřských, základních, středních a vyšších odborných škol, konzervatoří a školních družin – ONIV

- Shodné řešení pro celé RgŠ – normativní financování na dítě, žáka, studenta
- V normativech ONIV pro SŠ (VOŠ) zohledněny výdaje na získání zvláštních oprávnění (ŘP, svář.p.) pro dotčené obory vzdělání
- Všechny normativy stanovuje MŠMT nikoli KÚ=> jsou stejné v celé ČR

Financování základních uměleckých škol

Oborové normativy (Mpped. i Mpnep.) na žáka ve stupni studia uměleckého oboru

- Obdobný (ale rozšířený) princip jako nyní (normativ na žáka)
- Všechny normativy stanovuje MŠMT nikoli KÚ => jsou stejné
v celé ČR

Financování ostatních školských zařízení

(s výjimkou pedagogické práce ve školních družinách)

- Stejný princip jako nyní
 - republikové normativy na kategorii z MŠMT
 - KÚ krajské normativy na jednotku výkonu
- Republikový normativ z MŠMT na tyto kategorie:
 - 1 rodinnou skupinu dětského domova
 - 1 lůžko kapacity ostatního školského zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy, nebo školského zařízení pro preventivně výchovnou péči,
 - 1 ubytovaného ve školském zařízení podle § 117 odst. 1 písm. b)
 - 1 dítě, žáka a studenta v mateřské a základní škole a v denní formě vzdělávání ve střední škole, konzervatoři a ve vyšší odborné škole

Účinnost změny financování regionálního školství

- Novela školského zákona účinná od 1. 9. 2018
- **Změna financování účinná od 1. 1. 2019**
- **Související právní předpisy v průběhu 1. čtvrtletí 2018, a to s ohledem na přijímací řízení**

Přehled právních předpisů souvisejících se změnou financování regionálního školství

- Vyhláška č. 14/2015 Sb., o předškolním vzdělávání
- Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky
- Vyhláška č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři
- Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání
- Vyhláška č. 492/2005 Sb., o krajských normativech
- Vyhláška č. 364/2005 Sb., o dokumentaci škol a školských zařízení
- Vyhláška o předávání údajů školami a školskými zařízeními pro účely financování ze státního rozpočtu
- Nařízení vlády, kterým se stanoví pro základní školy, střední školy a konzervatoře zřizované krajem, obcí nebo svazkem obcí maximální počet hodin výuky financovaný ze státního rozpočtu
- Směrnice pro krajské úřady a obce s rozšířenou působností

Stav přípravy změny financování regionálního školství

- MŠMT v současné době pracuje na všech prováděcích právních předpisech
- Dokončení všech souvisejících předpisů s dostatečným předstihem => časový prostor pro ředitele škol na přípravu školního roku 2018/2019

Postupný náběh změny financování

MŠMT **doporučuje** ředitelům základních a středních škol a konzervatoří postupnou aplikaci nařízení vlády k PHmax v průběhu dvou až tří let:

- školní rok 2018/19 – zachování stávajícího rozsahu vzdělávání
- školní rok 2019/20 – rozšíření rozsahu vzdělávání ve škole maximálně o 1 až 2 % oproti stávajícímu stavu
- školní rok 2020/21 – rozšíření rozsahu vzdělávání ve škole maximálně o 3 až 5 % oproti stávajícímu stavu
- školní rok 2021/22 – rozšíření rozsahu vzdělávání ve škole maximálně o 5 % a více oproti stávajícímu stavu

Poznámka: Rozšíření rozsahu vzdělávání z důvodu nárůstu výkonů (zvýšení počtu tříd) na úrovni stávajícího stavu není považováno za aplikaci nařízení vlády.

Postupný náběh změny financování

MŠMT **nedoporučuje** využití PHmax v maximálním rozsahu podle nařízení vlády:

- školní rok 2018/19 => neufinancování období září až prosinec 2018 z rozpočtu školy (nebude možno financovat z rezervy KÚ)
- školní rok 2019/20 a následující => riziko v případě odchodu několika žáků dojde k poklesu průměrného počtu žáků a tím i ke snížení pásma pro hodnoty PHmax

MŠMT **nedoporučuje** realizaci vzdělávání prostřednictvím nadúvazkových hodin => přetěžování učitelů

Připravované kroky MŠMT směrem k ředitelům škol

- Metodické pokyny pro ředitele škol
- Vytvoření modelových příkladů pro porovnání stávajícího a nového způsobu financování
- Pilotní propočet na datech školního roku 2017/18 => informace o počtu úvazků zaměstnanců => zpětná vazba správnosti školou vykázaných dat
- Semináře MŠMT pro ředitele škol

Rozpis rozpočtu a finanční toky

- Rozpis rozpočtu bude na stejném principu jako dosud (MŠMT bude rozepisovat prostředky do rozpočtů jednotlivých krajů a krajské úřady je budou rozepisovat do rozpočtů jednotlivých krajských a obecních škol a školských zařízení)
- MŠMT stanoví výši prostředků pro jednotlivé školy a výši prostředků pro pedagogy školních družin, krajský úřad bude tyto finanční prostředky školám a školním družinám rozepisovat ve výši stanovené ministerstvem.
- Krajský úřad bude moci upravit škoře výši přidělených prostředků státního rozpočtu pouze v případě, že v rámci ověření správnosti údajů vykazovaných jednotlivými školami zjistí rozdíl mezi vykázaným a skutečným stavem.
- Z úrovně MŠMT budou prostřednictvím republikových normativů (v širší struktuře než dnes) rozepisovány prostředky na financování školských zařízení (s výjimkou pedagogické práce ve ŠD), krajský úřad bude tyto finanční prostředky jednotlivým školským zařízením rozepisovat prostřednictvím jím stanovených krajských normativů.

Závěrem

- Vláda stanoví nařízením nebo MŠMT podzákonným předpisem maximální rozsah vzdělávání nebo přímé pedagogické činnosti
- Změna posune řízení a pravidla pro financování k MŠMT
- Krajský úřad bude provádět zejména rozpis, kontrolu a úpravy v průběhu roku
- Škola dostane 1 balíček peněz
- Závazné ukazatele jako dosud – limity mzdové regulace
- Systém vyžaduje větší kontrolu vstupních údajů
- Větší srovnatelnost odměňování za stejný druh práce mezi kraji
- Nepřeceňuje se parametr dítě, žák

Děkuji za pozornost

RNDr. Zuzana Matušková
náměstkyně pro řízení sekce ekonomické